

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Odense Katedralskole

PRIMUM ANACREONTIS ODARION
DENUO ILLUSTRATUM ATQVE CUM DIVERSIS
HORATII AC OVIDII CARMINIBUS COMPOSITUM.

PROLUSIO

QVA

PUBLICI EXAMINIS IN SCHOLA OTHINIENSI

A. D. XV OCTOBR. MDCCCIV INSTITUENDI SOLEMNIA

INDICIT

AUCTOR

SEVERINUS NICOLAUS JOANNES BLOCH

AA. MAG. ET PHILOSOPHIÆ DOCTOR. SCHOLÆ CATHEDRALIS
OTHINIENSIS CORRECATOR, CLASSIUMQVE GRÆCIS ATQVE HU-
MANIORIBUS LITERIS INSTITUENDARUM MODERATOR, SOCIE-
TATI LITTERAR. SCANDINAV. ADSCRIPTUS SODALIS.

N. C. S.

1804

OTHENIS MDCCCIV.
EXCUDEBAT SEVERINUS HEMPEL.

P r e m o n e n d a .

Anacreontem si quis denuo studet interpretari, non eſt fere, quod post Stephani, Fabri, Barnesii, Baxteri, Pauvi, Degeni, & præsertim exactissimas Fischeri curas, aut corrigendo textui aut verbis explicandis novi ſe qvidquam allaturum eſſe putet. Versionum deinde in omnibus fere linguis vel singularum vel omnium odarum ingens copia exſtat. Nec denique defunt virorum doctissimorum commen-tationes ac notæ, quorum, præterquam quæ editionibus ac versionibus adjectæ reperiantur, Schneiderianas heic nominasse ſufficiet; quæ vero cum in omnes græcae poëſeos partes, & multa qvidem doctrina, divergentur, lectoresque baud modica philologicæ eruditionis copia instructos ac ſubtiliori venustatis poëticæ ſenſu imbutos poſtulent, tironum uſibus minus accommodatae videntur. Siuſ igitur Anacreonti fortasse deſideratur Jani aut Mitscherlich, quicquid & de iſtiusmodi

interpretatione dixerint critici quidam. Non quod Anacreonticis carminibus explicandis opus sit vel eo copiosioris doctrinæ apparatu vel subtili illo recti verique sensu, sine quo ne legi quidem recte poterit Horatius; sed quia multum in eo versari videtur, ut æsthetica poëtæ lectione sensum veri pulchrique satis excultum tirones accipiunt, nec unquam pro vera sua indole aut explicari potest poëta noster aut venustates ejusdem propriæ recte sentiri, quamdiu verbis solummodo interpretandis inbarentes, non universam etiam carminis rationem elegantius evolvere conamus. Hac itaque ratione cum ne Fischeriana quidem, quamvis præclarissima, editio desideriis omnium respondeat, quæ præterea, quod varias variorum notas, non integras modo, sed pluribus etiam in locis dissipatas, congesit, lectorem, atquequam optatis potiatur, molestissime fatigat; appareat certe, non nihil adhuc & futuro Anacreontis editori & scholastico quoque magistro faciendum superesse, si hoc sibi habet propositum, ut Anacreontis lectione tironum animos subtiliori venustatis sensu imbutos reddat; quo si paululum conferre licuerit, haud plane supervacuum spero fore, quæcunque nostra hic fuerit opella. Sin minus feliciter cesserit res nostra, æquiori tamen id animo feram, dum modo nostra neminem deterrant vestigia, sed alios eosdemque doctiores ac rem felicius atque plenius tractandem instigare possit; id exspectans præterea, ut, si

quid

quid a me erratum invenerint, nostræ hoc potius culpæ, quam cui-dam rei ipsius pravitati attribuant.

Ne quis tamen hac a nobis ita dici existimet, quoniam velim ip-sas comparationes, quales a me hic prolixius fuerint institutæ, in-tegras commentario cuidam inferendas esse, quod et scriptori certe longum foret, & lectori fortasse tedium quandoque moveret. Satis erit, si modo nec preceptor aliquid eorum, quæ vel ad autoris inge-nium operisque indolem probe cognoscendam vel ad sensum veri rec-tique inter tirones subtiliter acuendum conducere possint, intactum pratermittat; nec discipulus ut in prosaicis auctoribus ita & in poëtis omnia quam celerrima lectione percurrendo adfvescat, fatus incerto quodam ac obscurō recti venustique sensu; cui vero, nisi di-ligenti optimorum cuiusvis generis exemplarum lectione satis fuerit subactus, haud nimis pretii est tribuendum. Quare quidquid in isto genere legendum atque explicandum proponatur, id nec inepte & ad subtilioris æsthetices precepta exigi videtur et compa-rationibus probe instituendis veluti in trutina judicii subtilioris pen-sari. Cf. etiam quæ de comparisonum inter antiquiores poëtas in-stituendarum utilitate rectissime egit vir de literis humanioribus in patria meritiſſimus quondam, Jacobus Baden, in prolufione,

quæ

*que*ae* inscribitur; „Fabula Phaedri 1, 5, comparata cum duabus
graecis similis argumenti,“ Havn. 1773. Multa sane de nostra com-
mentandi ratione adhuc dicenda forent, *que*ae* vero, ne fines pro-*
*grammaticis exceedere videremur, nunc succidenda putavi at*que*ae* in**
*commodius quoddam tempus deferenda.**

Cum inter omnes, qvotqvot primo loco censentur recentiorum pariter ac antiquorum poëtæ, pauci reperiantur, qvorum in carminibus clarius, quam in Anacreonticis atque Horatianis, vigeat genuinum auctoris ingenium, qvæque proprium ejus characterem ea veritate atque candore prodere ac veluti in effigie exprimere videantur; haud immerito quoque exigi potest, ut, si quis sibi de his proposuerit agendum, eidem & de illo scriptorum ipsorum ingenio quædam sint præmitenda, quippe sine qvibus nec ipsa poemata aut in deliciis lector plane habere aut satis eleganter atque subtiliter interpres exponere possit. Id qvod et singulare exemplo probavit, ut recentiorum inter Germanos poetarum, ita et Horatii interpretum facile princeps, Wielandius, qui in prolegomenis ad epistolas quasque Horatianas eam non modo in universum ingenio auctoris, sed et variis, quæmentem ejus direxisse videbantur, rationibus lucem affudit, ut inter legendum in tabula veluti depictam totam poëtæ mentem animique rationem oculis obversari putemus. Quamobrem & id mihi hoc loco negotii incumbere putassem, ut, explorato prius, quam ipsa sub examen carmina revocarem, ipsius auctoris ingenio, qvidquid ad rem præterea pertinere videretur & adderem et argumentis inde haustis firmarem, ni hunc mihi laborem jamdudum bene præceptum et, ne alios dicam, cel. Mansonem in additamentis ad Theoriam Sulzerianam Vol. Vito de Anacreonte ita perite ac eleganter egisse sentirem, ut qvicquid mihi in hanc partem adhuc disputare licuisset, supervacaneum forte videretur. Quamobrem

rem quoque omisso reliqua præfandi molimine, quo magis doctissimo cuique lectori notam esse venustam illam de Anacreonte dissertiunculam statuere debo, eo me tutius ad ipsam rem accessurum arbitrabar.

Primum Anacreontis Odarion.

- Θελω λεγειν Ἀτρειδας,
Θελω δε Καδμον φέδειν·
και βαρβίτος δε χορδας·
Ερωτα μουναν ηχει.
5. ημειψη νευρα πρωην
και την λυρην ἀπασκειν,
και γω μεν γιδον αθλους
‘Ηρακλεους’ λυρη δε
Ερωτας αντεφωνει.
10. χαιροιτε λοιπον ημειν
ηρωεις η λυρη γαρ
μουνας Ερωτας φέδει.

Summa carminis, quæ prima fronte et mediocriter attento lectori occurrit, in eo versatur, ut solo amore lyram Anacreontis resonare docent. Qvod argumentum, quo nihil simplicius, tum sollerti qvodom entitheto feliciter propositum, tum facili orationis et figura et colore oculis quasi objectum, nova qua-
dam luce et venustate viget. Qvare qvod de anacreontica oratione in universum pronuntiavit dulcissimus Anacreontis interpres Ramlerus*), quam, tametsi sim-
plicissimam atqve facilliam, eo tamen, quo se a vulgari sermone destingvat,
nunquam non colore tintam docet, id in hocce præsentum odario valere, nemo
est, qui inficias eat. Neque vero id imaginum atqve figurarum aut copia aut
splendore fieri videmus, at nescio quia felici ac nativa orationis facilitate, ut qui-
vis sibi speret idem, sudet vero multum frustraque laboret ausus idem.

De

* Anakreons auserlesene Oden, Berlin 1801, Pag. 5.

De rerum in hocce carmine disponendarum ratione non est, qvod multa loquuntur, qvippe qvam paucissimis hisce verbis amplecti liceat: „Graviora canere musa detrectat, qvamobrem in amore, leuioris generis argumento, in posterum quoqve tractando versabitur”. Neqve pluribus monendum esse putavi, qva conversionis elegantia atqve lepore ista commendaverit poëta, qvæ sit in orationis colore simplex ac nativa svariata, et qvam heic omnia sensibus objecta florent. Apparet sedulus auctor, qvam demum, cum splendido cuidam epico carmini elaborando frustra studium adhibuerit, ingenuus fateri non pudeat: „amphora coepit institui, currente rota urceus exit”; ingeniosa vero conversione lyrin sibi corruptius parere fingit, suamqve cum illa contentionem lepide narrans, simpliciori argumento novitatem simul ac nativam dulcedinem conciliat. At in priori tamen argumenti hujus parte neglectam esse nonnunquam ab interpretibus istam temporum diversitatem, qvs, cum in quinto versu a proposito ad rem vere factam transeat auctor, majorem & rei & orationi vigorem addit, qvam si similes ceteri ingenium epico argumento plane non sufficere affirmasset, eo potius miror, qvo non modo majorem alioquin adcuratior ista interpretatio ipsi carminis tenori lucem affundere potuisse, verum etiam qvo convenientior inde transitus nascetur, qvo dulcior conversio, qvo nativius denique magisqve lepidum argumentum hinc petitum.

Reliquum est, ut de metro pauca dicantur. Mire convenit versus Anacreonti familiarissimus, iambicus nempe diameter catalecticus, per se fugax, volubili anacreontica levitati; id qvod, compositis infra carminibus aliorum poetarum heroico vel elegiaco metro conscriptis, luculenter patebit. Quantum igitur disertis ipse verbis, tantum quoqve numeris statim ac sono argumentum carminis atqve indolem prodit. Mutato autem metro, fieri non potest, qvin pereat multum Anacreontica venustatis. Qva in re eum sibi nonnunquam indulserint recentiores quidam interpretes, praesertim si qui euatoriatoris versus reddere studierunt, ingenua suo ac liquida simplicitate Anacreontem privasse facile sentientur, cujus modi sunt, ut nosiratum operibus modo immoremur, danicæ qvædam hujusau-

toris vel metricæ versiones vel, si potius ita appellariæ sunt, imitationes, alioquin non contemnenda. — Velle denique omissos esse e tironum saltem exemplari- bus omnes grammaticorum accentus, qui, nisi quis eorum aut indolem plane in- telligere aut usum omnino negligere didicerit, inexercitatum solummodo confun- dunt lectorem, nuresque a numero modoque dimoventes metricam euphoniam non modo non provehund, sed potius omnino extingvunt.

His itaque observatis, nihil est præterea quod obstet, quo minus quicquid & Anacreontis ingenium præterea illustrare & ad sensum veri rectique apud tirones acuendum conferre videatur addituri, ipsum nunc carmen per partes suas expo- situm cum aliis ejusdem generis vel passim vel universè componamus.

v. 1. Θελω λαγην], oppositum τῷ „μενον ἔδει” vñ 410, quemadmodum ἡμειψα & ἦδον posthac τῷ αὐτεφωνει. Sensus est: evideb̄ bella canere volo, non vult autem lyra; quæ oppositio clarius postea patebit, cum expresse dice- tur: κακγω μεν ἦδον αθλους — ή λυρη δε Ερωτας αυτεφωνει. Varie ceterum, quam- vis poetice, ista licuisset exprimere, ex. gr. „evideb̄ majora cum canere stude- bam, prohibuit imbecillitas ingenii”; vel: „grandia musis invititis parabam”; vel sic: „majora parantem abstinuit amor, abstinuerunt musæ”; vel tale quid; — at Anacreon contumacem lepide fingit lyram, quæ quoties pulsabatur, obstinate so- lum resonabat amorem. Quod autem ingeniose hic testudinis pervicacia tribuen- dum dicit, id ipsi Veneri non minus feliciter adsignat Horatius, Od. 1, 19, 9:

„In me tota ruens Venus
Cyprum deseruit: nec patitur Scythas,
Et versis animosum equis
Parthum dicere, nec quæ nihil attinente.”

Præterea quæ poetarum in id genus argumento eleganter tractando esse possit varietas, nusquam magis, quam apud eundem Horatium, apparet, qui, quamquam non disertis ubique verbis, ejusmodi sè penumero usus est excusatione. Exemplo hic apposuisse sufficiat Epistolar. II, 1, 250 usque ad finem; vel Odor. I, 6, quod carmen, cum idem plane sibi propositum habeat argumentum, hic passim conferre non inutile videbatur. Simplicior quidem de se ipse Anacreon Στόλω, inquit, λαρύγνη, θελῶ φέδεις; urbanius autem Horatius: „Scriberis Vario &c.” Nobilissimum enim hominem allocutus non sibi met ipse, sed Agrippa, præcipuum hic locum tribuit, neque se non scripturum, sed Agrippam ab alio scribendum esse dicit; causam deinde commemorans, cur illum mæoni carminis soliti celebrandum putat, „fortis” enim erat „et hostium victor”. Eleganter denique, suum de his rebus silentium excusatetus, Vario has partes summamque simul laudem concedit; nihil autem de aliis laborans Teius vates solummodo quid sibi placeat aperte profitetur.

Nec utique comparasse poenitebit Ovid. Amor. I, 1, „Arma gravi numero cœt.”, quo quidem in carmine neque ingenii tenuitatem neque lyræ pervicaciam praetexens, unum vero pedem carminis, dum arma violentaque bella heroico versu canere parabat, sibi a Cupidine furtim surreptum facete satis conqueritur vates; qua vero in re soleriam hujus auctoris cum illius genuina simplicitate compo- suisse juvabit.

Restat modo, ut anteqvam ad cetera transeamus, temporum illam diversitatem, de qua nuper, paucis adhuc illustrerimus. Ab initio carminis recte præsens Αλω & φέδει adhibetur, cum et de sua mentis animique ratione et de lyræ genuina indole, quæ semper eadem permaneant, loqvatur poeta. At vero a quinto inde versu ad nonum usque in aoristo & imperfecto (ημιψή, γδν, αυτεφωνει) rem vere factam exempli causa narrare videtur, ut inde quasi argumentum petat, quo se quidem non invitum, lyrām vero rigide pervicacem demonstrat. Quid quo apertius profitetur auctor, eo magis nativam excusationi suæ dulcedinem affiare sen.

sentitur. Minus igitur recte elegantissimus alioquin Ramlerus: „wolte ich führen,” & „meine Saiten ertönen nur von Liebe.“ Qvod si ita fuisset, nihil aliud dixisse videretur altera carminis pars (v. 519), quam priores isti quatuor versus, excepto qvod illic de Atridis & Cadmo, hic autem de Hercule se contaturum nuntiasset.

Λεγειν]. Tironibus monendum erat, το λεγειν, quemadmodum et Od. 16: σὺν λεγεισ τα Θρῆνις, idem esse ac proxime seqvens ἔδειν, ut quoque Latinorum dicere pro canere, (Horat. ep. 1, 1.), et græcorum επω, unde επος & επικη νομοις, et επεπω, v. c. Λαδηα μοι ερεψε Μητα, Odyss. 1.

Ἄργειδες — Καδμοι] de bello Trojano & Thebano accipiunt, ut infra Od. 16: τα Θηβῆς καὶ Φοιγῶν ἀύτας, qvod vero minus poëticum foret. Rem elegantissime vidit Ramlerus, qui per *Ἄργειδες* non Agamemnonem ac Menelaum intelligendos esse docet, sed totam Atrei familiam, quales fuerunt præter istos adhuc Orestes, Clytemnestra, Helena, Atreus, Thyestes, Agisthus, quorum argum̄na tragoediis freqventer ac epico carmini materiam dedere; eademque ratione *Καδμοι* non de eo solo et multo minus de bello post tempora hujus a Polynice gesto valere, latius autem de infelici ejus progenie atque successoribus, quorum v. c. Pentheus, Agave, Acteon, Semele, Ino, Oedipus in mythologia & tragoediis innotuere. Id enim agere videtur auctor, ut epicas atque tragicas res imbelli sive lyræ plane non aptas esse demonstraret, qvod antea poetae non ita generatim aut simpliciter pronuntiandum erat. Quare enim sibi phantasia simplicissima quæque, quælibet sensibus veluti accipere possit; non autem ista claritate fulgent generaliores idea; quare cum vel poetae vel pictori talia occurrunt, ne mentem potius quamphantasiam lectoris distentam teneant, non aliter quam prægnanti qvadam συνιδοχη semper sunt proponenda. Qvod & eleganti exemplo docuit Cvid. Amor. 3, 12, 15:

„Quum Theba, quum Troja foret, quum Cæsaris acta,
Ingenium movit sola Corinna meum.“

α β γ

εἰς βαρβίτος] copiose de his vocibus egit Fischerus.

χορδαῖς] neutriq; abundat. Non enim inertes sunt nervi sonum edentes, rem que sensibus clarius percipiendam tradunt. Quare doctius adhuc et magis poetice, qvænam non ita simpliciter dictum videretur, si, non lyræ sed chordis sonum tribuens neque dativo instrumenti usus, hunc in modum fere dixisset:

της βαρβίτας δὲ χορδὴ^ν
Ερωτα μενον ήχει.

Ἐρωτα]. Non infrequenti metonymia deum amoris pro ipso Amore; at poetice satis, cum non modo phantasiam minus officiat res abstracta, quam ista προσωπονοντα, verum etiam deus ipse et hominum laude dignior esset et Atridis Cadmoque melius opponeretur. Dulcius tamen Ovidius l. c. „ingenium movit sola Corinna meum”; notior enim est Amoris persona et tritior imago, quam ut illa novitatis luce ac tenera dulcedine floreret.

μενον] Nil enim nisi amorem et vinum, i. e. argumenta leviora cantaturus est Anacreon. „sola Corinna”, Ovid.

ἱχει] bene convenit lyræ, cum λύτεις vero de ipso dicitur poeta. — Impropietamen doctiusq; infra vs. ult. etiam lyra dicitur φόδειν.

τυρπα — και την λυραν ἀπασαν]. Iocula gradatione, quantum ejus interficit, ut graviora, canat affirmare videtur. Nervos primum tentavit mutare, i. e. firmiores pleniusq; sonantes chordas intendere, quod cum inutiliter factum sentiret, ne intentatum relinqueret olibrid, totam deinde lyrā cum alia eademq; validiori commutavit. At omnia frustra. — Ceterum, ablata imagine, chordarum lyræq; permutatio permutatum carminis genus manifesto significat.

καὶ γὰρ μὲν ηδὸν αὐλαῖς Ἡρακλεῖοις] Rem sibi elegit heroico carmine dignam, Herulis ærumnas eis antiquis valde celebratas, res nota. Dulcedine vero non caret simplex et genuina confessio. Modeste quidem Horatius, 1, 6, 5-12, a tantis rebus, quibus plane se imparem profitetur, abstinendum putat; noster autem ingenue fatetur, laborei suum, cum operi re vera accingeretur, omni caruisse successu. Pleniorum præterea epicæ poeseos materiem congerit ille;

„— — — — neque hæc, neque gravem
Pelidæ stomachum, cedere nescii,
Nec cursus duplicitis per mare Ulixer,
Nec savam Pelopis domum.”

qvibus Iliadem, Odysseam Græcorumqve tragœdias intelligi satis appetet. Ejusdem generis hæc sunt, haud præter rem subinde addita:

„Qvis Martem tunics tectum adamantina
Digne scriperit? aut pulvero Troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydiden superis parem?”

nam non semet solum adjecto amitheto: „Nos conivisia, nos proelia virginum cantamus &c.” collide excusare pergit, sed et Agrigpæ, quem pari cum fortissimis qvibusqve bellæ trojani diis atqve heroibus loco ponendum significat, blandiri. Nulla vero Anacreontis in hujusmodi rebus ars est, nulla rerum copia, nulla in alios urbanitatís officia. Neque omnino ejus esse videtur, ut ullius usquam, præter sui ipsius, in carminibus suis rationem habeat; quamobrem & hic brevior est ac simplicior, pro ingenii ac instituti ratione.

Ἐρωταῖ] Supra vs. 4to unum solu mmodo nominat Ερωταῖ, hic vero plures qvemadmodum et Od. 5, 1, το ἡδὸν το τῶν Ερωτῶν. Constat enim veteres modo unum

num Veneris filium Ερωτα, modo duos Ερετα και Ημεραν, modo denique coetum Amorum, Veneris comitum, promiscue finxisse. cf. Theocrit. *eis vers.* Ador. 41, Bionisque *epitaph.* Ador. 2, & Horat. carm. 1, 19, „Mater saeva Cupidinum.“ Quanquam non reticenda videtur ingeniosa Ramleri interpretatio, qui de amoribus Herculis hic usi putat, quasi esset in textu ερωτας αυτον, lyraque poetam suum ita jocose ludibrio habuisse; cui etiam sententia accederem, si ex alio quodam Anacreontis loco probari potuisset, vocabulum ερωτας (in plur.) de hac re solempne fuisse. Rem intactam reliquit Fischerus, in vocabulorum interpretatione aliququin diligentissimus.

ευτεφωτη] φορει b. l. idem quod supra vs. 4 ηχεω. Additum αυτι: contumaciem lyræ designat. Ceteroquin si & hic Horatii 1, 6, 9 seqq. componere libuerit, satis apparebit, quænam sit, pro diverso auctorum indole, scopo atque conditionibus, cogitandi dicendique varietas, quæque, si recte consideretur, ad autores probe cognoscendos eorumque carmina eleganter interpretanda haud parum facere potest. Horatius enim, ejus ea conditio fuisse videtur, ut vel sapienter res gestas Augusti, forsitan et Agrippæ, canere rogaretur, vel saltem tale carmen a se, neque id immerito, exspectari putaret, nulla tamen mercede induci potuisse videtur, ut qui Brutum Cassiu[m]que quondam esset lectus, is nunc, civile commemoraans bellum, aut Casalis, qui et ipse foititan hujus rei memoriam potius extinctam cupiebat, octa laudaret, aut, quod Asinium ipse Pollio (Od. 2, 1.) dehortatur, opus ales periculoso plenum tractaret et per ignes incederet subpositos cineri doloso, (quibuscum conserre non poenitebit Epistolar. 1, 18, 59 seqq. et quæ de hoc præterim re unice dixit humanissimus Wieland*). Quamobrem in istiusmodi excusationibus et politam humanitatem, quæ nil extra numerum fecisse modumque curat, et probum pectus, quod, si unquam, in Horatianis certe carminibus etiam ipso autore centies emicat, pariter admiratur. Nil autem tale moliri Anacreontis est, cuius tota fortunæ conditio sic ne Polyerati quidem obnoxia

* Horazens Briefe, 1, Pag. 296 sq.

noxia fuisse videtur, ut ad frontis unquam urbanæ descendere præmia necesse haberet. Ingenii tenuitatem, qvæ grandia frustra conata erat, prætexens, neque aliud quidquam respiciens, oneri se subtrahit; rideamus jocosam lyræ contumaciam & securo hilariqve veniam facile domus autori. Neqve præterea mihi temperare possum, qvin, qvæ Tibulli Horatiqve comparationem instituens de illo eleganter dixit Wielandius sœpe laudatus*), ea et mutato nomine de Anacreonte qvoqve dicenda putem, &, ne ulla versionis culpa currumpantur, ipfissimis autoris verbis heic apponam: „Wirklich war viele Ähnlichkeit zwischen ihnen, zumal in der Neigung zum unabkömmligen und müßigen Ländleben &c. Aber die Verschiedenheit in der Modification derselben, und selbst in den Grundzügen ihres Geistes, scheint doch weit grösser gewesen zu seyn, als jene Ähnlichkeit; und wiewohl man in den Elegien des Tibulls Gedanken und Bilder von der grössten Zartheit antrifft; so findet sich doch, meines Erinnerens, nichts darin von dem philosophischen Geiste, der durch die Horazischen Werke atmet und ihnen einen so eignen Charakter von Schärffinn und verfeinertem sensus communis giebt. Tibulls (Anakreons) eigner Charakter ist, mehr — oder fast ganz allein — verfeinerte Sensualität. Nur diese, von einem romantischen Schwung der Phantasie gehoben, könnte ihm die erste und schönste seiner Elegien, und diese rührende Vermengung von Schwärmerey der Liebe und Todesbildern eingeben; (Qvis est vero cui non hic in mentem veniat qvata eademqve dulcissima Anacreontis oda: *πει μυστικαις τερπαις* &c.); aber nichts kann uns glauben machen, dasz ein Bild wie dieses:

— Tacitum sylvas inter reptare salubres
Curantem qvicqvid dignum sapiente bonoqve est,
auf ihn hätte passen, oder so ein Wunsch wie dieser:
Sit mihi qvod nunc est, etiam minus; ut mihi vivam**)
Qvod superest zvi &c.

*) ibid. Pag. 99 seqv.

**) Anacreon & ipse sibi vivendum putat, scilicet ut vino amoriqve otiosus ac securus indulget. Cuicunqve vero exponendum est, qvænam in dicto Horatiano vis sit, eidem certe non scripsit Horatius.

jemals in seine Seele gekommen sey. &c. &c; — Tibulls Leben war ein Traum, und sein Glück eine süsse Berauszung der Seele; (qvæ ad Anacreontem quoque pertinere doceat pulcherrimum illud Clodii idyllium*), quo omnes carminum anacreonticorum scenas uno tenore dispositus); Horaz hatte wachend gelebt, und durch seine Erfahrung zwei grosse Schätze gewonnen, Weltkenntniz und Kenntniß seiner selbst. Zwar hatte er auch gespielt (Epist. 14, 36.) und schämte sich dessen nicht; aber er wußte aufzuhören, und der Tumult des Lebens und der Ergötzungen hatte sein Ohr nicht stumpf gemacht, die leise Stimme seines Genius, seines bessern Selbst zu hören, die ihn ermahnte, mit sich selbst zu leben, und in sich zu suchen, was die Menschen sonst überall suchen, als da wo sie es finden würden, und fiele dann verwundern oder ärgern, daß es nicht zu finden sey". Egregie! ut vereor quid inde redeat Anacreonti; ne quod a Tibullo, id et ab eo plane alienum sit, qui senex jam non dubitat affirmare;

*ως τῷ γεροντὶ μαθῶν
πρέπει τὰ τεγμάτα παιζεῖν
δῶν πελάξ τα Μοίρας.* (Od. XI, 9.),

non præter solitum levis. At redeundum est ad nostrum carmen.

[*Xaijoures*]. Copulam *οὐ* in prosa oratione freqventem respuit vigens poëtaphantasis, cuius id non esse videtur, ut seriem atque nexum cogitationum aut auxie quaerat aut diligenter ostendat. Ceteroquin hunc Anscreontis locum recte Burmannus Ovidium ait respexisse, qui cum amor. 2, 1, 35, eadem ratione exorsus erat: „Ausus eram, memini, coelestia dicere bella”, ita quoque definit:

“ — — — heroum clara valete
„Nomina: nōn opta est gratia vestra mihi!”

C

dul-

* Prosterni etiam editionis Brügerianæ insertum est idyllium, sicut interdum definens: „so sang er, und die Gratien lauschten und lernten seine Lieder, um sie dergestalt dem geistreichen Flaccus und zärtlichen Gleim vorzusingen.”

dulcior certe & auctior, qvam spud Anacreontem, carminis exitus; cuius
 οὐληγει ταραχαί μονες εἰρωταί ἀδει, negligentius repetitum, qvodammodo certe frigere
 videtur, præsentim si vel cum illo Nasonis versu, vel cum lepidissima ratione
 comparetur, qra sextum Horatius carmen claudit:

„**Nos convivia, nos proelia virginum**
Strictis in juvenes ungibus aerium
Cantamus, vacui, sive quid urimur,
Non præter solitum leves.”

qvibus in versibus; qvanqvm non anacreontica simplicitas, tanto potius autem
 horatianæ facetiæ lectoris animum oblectant.

[*Hρωες — Ερωτας*] Dulcis nec longe petita hic inter Heroës (Atridas, Herceu-
 lem aliosque epicis carminis homines) & Amores, mollem Veneris progéniem,
 antithesis occurrit. Eamque ipsam ob causam, qvod ad ηρωας nunquam insurge-
 re ausa μονες Ερωτας cantabat, ab Horatio & jocosa & imbellis persæpe ly-
 ra vocatur. — Sensus est: remissis igitur sublimioribus poëseos generibus, levio-
 ra solummodo de amore carmina canam.” Hoc erat, qvōd cum fibi nuntiandum
 proposuisset auctor, viam sibi aperuit, ista de ingenii tenuitate periculisque fru-
 stra factis breviter narrando.

Placet adhuc, ne quidqvid in patriis opibus eximii sit negligamus, anteqvam
 ad cætera progrediamur, egregiam Luxdorpii nostri versionem adjungere. (vid.
 ejus Carmina Pag. 100):

„**Atridas, Cadimumque, & bella cruenta, parabam,**
Insonuit solo dulcis amore chelys.
Error erat. Muto nervos, totamque refingo,
Motaqve erat pravo diffona chorda loco,

Ut.

Utque iterum Herculeas tentabam pollice laudes,
 Ecce! iterum nervis ingeminatur amor.
 Vincimur. Heroës, bellatrix turba, valete!
 Materiam posthac suppeditabit amor."

Magnam certe, ne quid de negligentiori Anacreontis brevitate dicam, & nuda simplicitatis partem carmini abstulit metri mutatio, linguae tamen potius quam autori tribuenda. Licet enim & ad Anacreontem proxime accedat versio, latini sermonis elegantiâ insignis, & passim ne Ovidio quidem indignam dulcedinem spiret oratio; non tamen, ut supra monuimus, elegici versus levitati anacreonticæ satis accommodati videntur, id quod etiam ostendunt græcae quædam aliorum carminum imitationes, v. c. Palladæ (vid. Anthol. II, 47.) paraphrasis Odarii XI mihi; vel Bionis quærum idyllium decimumque fragmentum (in edit. Jacobsi), ejusdem cum XXXmo Anacreontis odario argumenti, quæcumque aliis, de quibus autem hic non agendum est, rationibus diversum. Neque οὐγροκλεπτης Theocriteo (idyll. XI; Brunck. Anal. I, P. 368.) nativæ dulcedines desunt, quibus XLinam Anacreontis odam quændoque etiam superare posset, nisi obstatet Hexameter, nimiam, ut videtur, carmini gravitatem tribuens. De cetero cum Lurdorphanum carmen eam, quæ cuvis recti venustique sensu imbuто sponte elucet, elegantiam atque svavitatem præ se ferat, non est quod eidem aut per partes examinando aut cum autographo prolixius componendo immoremur.

Reliquum est modo, ut si quæ et alio loco scripserint autores idem spectantes, ea & nos cum anacreontico nostro carmine generationem componamus. Hujus igitur generis esse videntur, præter XVIItam ipsius Anacreontis odam, Horatii carm. I, 1; & Ovid. amor. I, 1, de quibus pauca sunt adhuc dicenda.

Enimvero XVIIti Anacreontis odarii hæc impar apparet esse ratio. Idem argumentum, eademque antithesis inter epicas lyricsque materias, quin et idem significant τὰ Θηβαῖς παῖς Φοιγὺν ἀδύτας, ac hoc in loco Αργείδαι παῖς Καδμός. Ve-

run-

runtamen nova iterum ratione, sed pari facilitate ac dulcedine, ad finem usque allegorian perseqvi callet, præcedentibus quam optime ac simplicissime consentientem.

Compositis præterea duobus illis Anacreontis & Horatii carminibus, non possumus fere, quin utrumque carmen ab ipsis auctoribus eo consilio esset non scriptum judicemus, at electum tamen, quod præfationis instar primum voluminis locum teneret. Suum quisque professus institutum, urbana pariter ac lepida ratione indicat, nullam sibi, præter lyricsam, poësin aut placentem aut prospere succedere, neque igitur se, nisi lyricsa, carmina scripturos; utsique tamen nil sibi arrogans, nihil magno promittens hiatus; eximius utriusque vigor, eximia facilitas atque dulcedo. At nostra magis interesse videtur; si quæ sit utriusque in argumento suo eleganter tractando non ars modo, sed et ingenii indoles diversumque judicium, recte observare potuerimus.

Idem utriusque argumentum, diverso tamen auctoris ingenio diverse excutum. Anacreontis id est, ut se, cum grandia frustra conatus sit, levioribus in postertim argumentis recte immorari coebeat; Horatianum vero rationem ita fere breviter exprimere licet: „Suum cuique; meum est, si lyrici tantummodo nomine dignus habebor.” Ille se nihil aliud posse profitetur, hic autem aliud se canere nolle; utsique tamen nihil de suo studio gloriosus aut ob id sibi magnopere placens, quasi vel majorem illud artem vel præstantius ingenium requireret. Alter enim quibuscumque aliorum hominum negotiis ac studiis suum pari loco adponit, neque hoc illis alia de causa, quam quod sibi carius sit, præferendum censet; alter vero nihil de aliorum studiis laborans, lyricum autem heroico carmini directo postponens, ingenium hunc plane sufficere negat. Quare quoque Horatius, cum neglectis quæcumque ceteris hominibus voluptati esse soleant, ludis neimpe circensisibus, inercatura, agricultura, conviviis, otio, bellis, venatione, summe se lyricsam poësos amore teneri affmet, eo facilius quoque, et multiplici rerum varietate et imaginum vigore ac venustate, lectoris non modo phantasiam ob.

oblectare, sed et animum perjucunde distentum alere potest. Qvorum nibil A. naacreonti contigit, evjus totum carmen ingenioso cuidam antitheto innititur, quamobrem et ipse levior est; ac poëmatum ejus breve, bellum atque urbanum, cum una solummodo in re facile tractanda versetur, nullo legentem negotio exhilarat, nec ullam præterea ulterius contemplandi causam exhibens. Neque aliud est utriusque dicendi genus, pro diverso et auctorum ingenio & argumenti in dolo diversum; in Horatio exquisitus quidem ac splendidius, in nostro autem ita facile, incomptum atque simplex, ut qvivis sibi speret idem. Quo pertinet et metri genus utriusque proprium, neque, ut antea fatis monui, facile permutandum. Facilitas quidem et inventionis et verborum utriusque carminis inest, at diversi sere generis. Alter paucis rem suam absolvit, eodemque, quo sibi canendum instituerat, momento peractum quoqve carmen videtur; in alterum undique se fluminum instar imagines ingerunt ac scenæ ubiores, in qvibus igitur depingendis prægnanti brevitate opus erat; adeo ut quantum inexhaustum hujus ac vigente copiam admirati, tantum quoqve, facili illius ac nativa dulcedine capti, delectamur.

Maximam imaginibus Horatianis vim addit splendida lux, quem iisdem affundere, & animatus iste vigor quo, singula proponere calluit autor, dum id modo temporis punctum eamque ipsam rei conditionem elegit, qvæ lectoris phantesiem potentissime afficere totamque oculis imaginem quam præsentissime veluti ostendere posse. Cum eo ludis modo circensisbus, modo turbulentis concionibus ipsi adsumus; nunc gnatum agricolam parvo contentum felicem prædicamus; nunc pavidum nautam dolemus tempestatisbus misere jactatum; nunc iterum otiosi ac securi ad rivum in herba jacemus; mox deinde nos rapit ad bella tubarum clangor, aut feram ardenter venentes persequimur. Ne multa; ab uno phantasmatem ad alterum vi invicta correpti, in mediis illico rebus versamur. Levior autem ac facilior Anacreontis ratio est, qvæ non imaginum copia, varietate, vigore ac dulcedine lectoris animum afficere potest, at solummodo nova qvam conversione & ingeniosa antithesi, in qua summa totius carminis versatur, nonnihil delectare. Grandia parare videtur probum autoris consilium, qvare novi

tentaminis exitum attenti exspectantes, cum & hoc parum feliciter cedere videamus, autorem benebole excusatamus, festiva tamen, qva se rei subduxerit, ratione haud parum delectati.

Neqve minorem deniqve utriusque carminis diversitatem parit diversum utriusque auctoris ingenium animique indoles, de qva supra satis dictum videtur. Horatius ubiqve doctior atqve gravior, sanæ mentis, nec phantasæ solum, sed animo cordiqve scribens, pressa ac veluti stipata, ut imaginum, ita et sententiarum, copia, vi, et gravitate potentior, et, qvamvis dulcissimus, plerumqve tamen Anacreonte splendidior. Hic vero simplex, planus, lepidus, mollis, quotidiane orationis, incomta et nativa venustate dulcissimus. Uberiorem ille cogitandi materiem præbet, hic vero paucis totum, de qvo agit, argumentum exhaustus, qvippe qvod nec prægnanti rerum gravitate exuberet. Qvo plenius deniqve argumentum est, eo difficilior qvoqve rerum disponendarum ordo, qvi in Horatianis igitur carminibus, præsertim si quando sublimiori qvodam impetu feratur mens autoris, solutis ob lyricam brevitatem omnibus cogitationum compagibus, non nunquam satis implicitus latet. Anacreonticorum autem criterium oeconomia aut plane nulla est, aut statim cognita, qvis ipsa fere carmina nusquam ab argumen-to suo digredi videntur, sed hæc sola continere, qvæ eo temporis momento autoris mentem ac phantasiam captam tenerent, pro re nata incuriosius in chartam conjecta, metroqve rebus conveniente.

Huc pertinent postremo qvæ de Amor, I, 1, adhuc dicenda videbantur. Neqve autem Ovidius anacreontica simplicitate paucis argumentum comprehendit, neqve eadem, qva Flaccus vi atqve prægnanti brevitate imagines bona frugis culmulavit, sed evidenter artificio et eximia subtilitate unam eandemqve rem perseqvutus allegoria filia ad extremum usqve deducere calluit, more tamen modoqve, nec putide orationem exornans. Anacreontis igitur nativæ dulcedini, foecundiorique Horatii copiæ opponenda est eximia Nasonis ars et soillerius ingenium. Latissime quidem ludit ejus, pariter ac Horatii, phantasia; at alter, id
qvod

quod vigentis potius phantesix, quem multæ artis eret, collectis in unum variis
viorum hominum studiis, in suo denique describendo paulo copiosius versatur;
alter autem in amplificanda eadem re permanet, quam autem ita prorsus exau-
rit, ut admiranda sit felix illa ingenii ubertas, quæ nihil aliud respiciens facili labo-
re phantasiam animumque lectoris, idem argumentum multimodis convertens, tam-
diu occupatum tenere potuerit.

---

*Paucis bise p̄aludere placuit, cum indicenda erant solemnia pub-
lici examinis per omnes nostræ scholæ ordines a die inde XV Oc-
tobris rite habendi. Publice primum agenda est quotidiana recensio
progressus, quem peracto semestri in quocunq; studiorum genere fece-
rint nostri tirones; qvorum postea, qui scholæ valedicturus est, in
examine bacterus artium sic dicto, cum scriptis primo specimi-
nibus inspectorum atq; examinantium satisfecerit collegio, mox deinde
primis tribus hebdomadis proxime subsequentis diebus (XXII, XXIII,
XXIV Octobr.) inde ab hora qvavis post meridiem Hda quantum
in litteris per totum cursum scholasticum profecerit, publice prosite-
bitur.*

*Examini ut frequentes atq; commodi adesse velint parentes at-
q; tutores discipulorum et si qui præterea litteris ac juventuti stu-
diisq; nostris bene cupiant, officiose rogamus.*

Dabam Othenis a. d. IV Idum Octobris MDCCCV.

